

Ο κήπος της χαράς

καθετί που είδα από σένα, στο επιστρέφω, αγαπημένη

Μετάφραση: Μαρία Φραγκούλη

όλη η ζωή μια άσκηση επιστροφής

στο σώμα σου

ζεστό σαν τη γη

κι όμως γράφω για τη μοναξιά

για οστέινα θραύσματα

σε αμμώδεις κόγχες

σκαμμένες

με μάτια πιθήκων που ψάχνουν καταφύγιο

σώματα σαν ανεστραμμένες γαβιάθες

οι λεκάνες του κρανίου ξέχειλες από ουρανό

*

μοσχομύριζες κρασί και ώριμο στάχυ, σπίτι

με το παράθυρο ανοιχτό στον οργωμένο λόφο

προπαντός το πρωί

άστραφτες στο φως

σαν νερό ριγμένο στα κάρβουνα

η φωνή σου ήταν γυμνή σαν νερό

*

αναγνωρίζω από το βήμα το ζώο

που ήταν ζωντανό και δεν έχει πια καταφύγιο

*

κάποιες φορές μ' αγκάλιαζες

όπως περιδένουν τα μέγαρα

όταν ραγίζουν

και το σπίτι ήταν γεμάτο από τον συριγμό του βιομηχανικού ρεύματος κι από τη μυρωδιά

σου

φλαμουριάς και θαλάσσιας

αύρας

*

η σιιά κάτω από το σιαλοπάτι

ήταν το όριο

έξω υπήρχε η άγρια μυρωδιά των ζώων

και το γαλάζιο της χλόης

η γη ήταν επέκταση της ανθρώπινης σάρκας σου που περιστρεφόταν έτρεμε και συσπόταν

κάνοντας πτυχές

στο γαμήλιο σεντόνι

η σάρκα σου περιχλειστη σαν μίσχος

λυγισμένος από το βάρος του χιονιού

*

όταν άνοιγες την πόρτα προς τον κήπο, ξανάρχιζε

το πασχαλινό πρωινό

το μακρινό κουδούνισμα των καμπαναριών

διαλυόταν σε ηχώ στην κοιλάδα

θολή στο βάθος

από την κυματοειδή κίνηση των κοπαδιών

στο κατώφλι

ο μικρός σωρός της σιιάς σου

λείαινε τη ράχη του ζώου

με την ίδια γλυκύτητα

*

ήθελα να γράψω για τη χαρά

η μυρωδιά της ανάσας σου στην καρδιά

του καλοκαιριού

το απαλό

δάγκωμα των δοντιών σου ακριβώς στην άκρη του χείλους

το φως της σελήνης

ρίχνει στους νερόλακκους

το λευκό των άστρων

*

μαλακή σαν άμμος

είσαι ο αμνός

στην τρεμάμενη χλόη

*

η αυλακιά στο σώμα σου

λευκή σαν άστρο

που δεν επουλώνεται

έλαμπα από το φως σου

προστατευόμουν

*

μετά την απόσπαση ενός κεντρικού άστρου το σύμπαν

στρέφεται

με τη λευκή λάμψη των ματιών ενός κτήνους

*

είναι γι' αυτή

την ακτίνα ήλιου πάνω στα πιάτα

για την ήσυχη μοναξιά

των πραγμάτων

και για το πώς κατοικούν φωτεινά

τα πράγματα τον εαυτό τους

που παραμένουμε ζωντανοί

*

υπήρξε μια εποχή

που ποθούσα τη σωτηρία μου

περπατούσες στο λευκό χαλί
ενώ ο ήλιος έδρε πίσω από τις βελανιδιές
κι ο κόσμος δεν σταματούσε ποτέ να υπάρχει

εγώ σε ποθούσα έντιμα
όπως ποθούμε το καλό

*

όπως τότε μοιάζεις στο καλοκαίρι
όταν τα βράδια μυρίζει νερό
κι η γη εμποτίζεται από τα υγρά των ανθρώπων

άνοιγε
μέσ' από την πύλη του σώματός σου
το γυμνό πράγμα
που βρίσκεται κάτω από τη γη και δεν το αγγίζουμε

μπορούσαμε μέχρι και να χαϊδεύουμε τα γκριζα
άγρια ζώα

δεν ζητούσαν φαγητό
παρά τη γλυκύτητά μας

μπορούσαμε να τα φωνάζουμε με τ' όνομά τους

άφηνες να μπουν
όλα
στη ζωντανή

ζύμη του σώματός σου

ο θόλος κατάφορτος από άστρα και οι μουσούδες
των ζώων αντηχούσαν
μες στη μητέρα-μαγιά σου

ήσουν ευτυχισμένη

*

το τραγούδι των τζιτζικιών
έχει έναν κρυφό δεσμό
με το ξανατύλιγμα των σπονδύλων σου

οι πλάκες πάλλονται
κάτω από την κοιλιά
όπως παλλόταν η σάρκα σου

η ιτιά τρέμει
όπως έτρεμες εσύ

*

το πλάσμα που φαντάζεται τον ήλιο
έχει μάτια ζωηρά σαν κεχριμπαρένιες σταγόνες

τώρα τα μάτια σου είναι σχεδόν μαύρα, πνευματώδη

*

το λιθόστρωτο πλυμένο από το χαλάζι, το βάρος
των λευκών πουλιών ενώ υψώνονταν
στον ήλιο που χαμήλωνε

στην τέλεια χάρη του δρόμου
κάτω από εμάς
σε παράταξη εκείνοι
που ξέρουν σε ποιον να επιστρέψουν

νώθω την ανάγκη ν' ακουμπήσω στο μπράτσο σου
μένω ακίνητη

*

ακινητοποιηθήκαμε στον κόσμο των πραγμάτων
τραγουδώντας κυκλικά, επανειλημμένα

αποθέτουμε
αυγά στον φλοιό, ξανά
και ξανά

αν κάτι αναδύεται από τη στάχτη
επιμένει ως ανάσα
πάνω στο στόμα σου

*

βέβαια όταν ξυπνάς, το στόμα σου είναι έτοιμο
ενδοτικό

δεν ήθελες να μάθω τα μυστικά σου

δένω την ψυχή μ' ατσάλινα παλαμάκια
στο κεντρικό κατάρτι

του κήπου σου

εγώ θα σε προσέχω ώς το τέλος του κόσμου

*

καθιστή στην πέτρα τραγουδώ την πέτρα

τους πιθήκους

και τις οστέινες πλάκες του κρανίου

που αποσπώνται σαν ήπειροι

τραγουδώ τον απαλό άνεμο που ανεπαίσθητος πνέει

σε απόσταση μες στ' άστρα

τραγουδώ το λάβαρό μας

που πλατάγιζε στην καρδιά της ρωμαϊκής μέντας

τραγουδώ το στρώμα από φύλλα

και το κάτασπρο κέλυφος του νούφαρου

και τραγουδώ το ακατέργαστο χρυσό των ματιών σου

απλών και διάφανων σαν ένα ναι

*

γονατιστή έχεις την ποιότητα της φλαμουριάς

και των πανάλαφρων

ανοιχτόχρωμων φύλλων

μ' αναγνωρίζεις κι εγώ σ' αναγνωρίζω

*

τα ισχυρά πράγματα
είναι κινητά και γυμνά

είμαι στάχτη που τραγουδά τ' όνομά σου

*

το γυμνό σώμα, το ανθρώπινο σώμα, το φύλο

μια ψυχή μόνη

είναι το ρόδο όλων των ρόδων

το ρόδο που διέψευσαν

οι συνήθειες της αληθινής ζωής

*

η γλώσσα σου απόψε μίλησε
μες στο κοχύλι του αυτιού μου

ύστερα μέσ' από το στόμα

βάζεις ψωμί και σωτηρία

στην ψυχή μου

*

το άνθος της πορτοκαλιάς

λευκός ύμνος ανοιχτός

από το μέρος της αυγής

έχεις την ελαφρότητα των πραγμάτων

που άντεζαν την ευτυχία

*

τα σώματά μας άντεξαν τη θερμότητα
της τήξης

τώρα που εκτεθήκαμε
στην ευτυχία

κάθε άλλη λέξη

σημαίνει
ευχαριστώ

*

όταν εκτίθεσαι, είσαι το κατακαλόκαιρο
με τη δόξα του από ώριμα δέντρα

περνώ το χέρι στο στεγνό σώμα σου

μάρμαρο και μούσκλια με πέταλα
από άνθη κερασιάς

*

η πλάτη σου χωρισμένη
από ένα αυλάκι οργώματος
φλέγεται στο κέντρο του λιβαδιού

όταν στρέφεις

ο ουρανός είναι αβαρής
στο στήθος σου

το χέρι μια όστια στο κέντρο της λάβας

*

στο στόμα σου ξεκουράζονταν οι σκιές όλων των ζώων

στα φιλιά σου η αϋπνία όλων των ζώων

στο χτύπημα των δοντιών σου η καμπάνα του πρώτου πρωινού

η γλώσσα σου ήξερε τ' όνομά μου

ήδη από το πρωινό της γέννησής μου

*

τρέμει κάθε μόριο της μίας και μοναδικής ψυχής που

ξαναγίναμε

αν πεις έρωτας

οι άλλες λέξεις

χάνονται

όταν χάνομαι κι εγώ, τελικά υπάρχω

*

το ρόδο στο κέντρο του κορμιού σου

έχει το άρωμα ενός φυσικού ναού

ενός βράχου στη θάλασσα που υψώνεται

και μουσκέυει

υδάτινος τοίχος που πέφτει πάνω στον εαυτό του

και στη γλιστερή λευκή αποβάθρα

η αγκαλιά σου

η ζωή μου στην παλάμη σου

*

κοίτα με

είμαι η οδός για το χρυσό των γαλαξιών

είμαι άρτος αφημένος

στα πόδια σου

μετά την πρώτη συγκομιδή της πλάσης

υποταγμένη στο ανθρώπινο

είσαι ο θερισμός

έξω από τον ανθρώπινο χρόνο

*

το στόμα σου έχει τη ζέστη των αυγουσιτιάτικων λιβαδιών

το στόμα σου εκφράζει τα λευκά

πέταλα που ριγούν στα φράγματα

και τα γλυκά γόνατα

των παιδιών που γνωρίζουν

την απεραντοσύνη του χρόνου μες στον ανθρώπινο χρόνο

*

έπεσες από το δοχείο των άστρων

σ' αυτό το κρεβάτι

κι είναι δικό σου αυτό το ψίχουλο σάρκας

μουσκεμένης, δεμένης

μέσω λεπτών ηλεκτρικών ινών

με τη σελήνη που γεμάτη λάμπει

πάνω στη μανόλια

εκθέτεις το πρόσωπο στο σκοτάδι στην κρήνη

η πανσέληνος περιστρέφεται στον άξονά της

όπως εσύ περιστρέφεσαι στους γοφούς

και θα ήθελα να γυρίσεις για να κοιμηθείς

όπως όταν ζεις

*

η απλή σκιά του σώματος στον έρωτα

η ταλάντευση

των περιδέραιων στον λαιμό

και το σμάλτο των δοντιών

αστράφτει, γυμνό

η γλώσσα σου

σκοντάφτει ανοιχτόχρωμη ανάμεσα στα σκούρα χείλη

*

με τα μαύρα μαλλιά σαν στάρι, τεντωμένη

στην ανθοταξία

σαν αγαύη, ήσουν τόσο πιο ψηλή

από τον εαυτό σου, ψηλότερη

από τη ζωή σου

10-16 Απριλίου 2014

λιπάνναμε τη γη με το αλάτι των σωμάτων

το πορφυρό τ' ουρανού

αναμιγνυόταν με το λάδι των νερόλακκων και με το χρυσό φως πάνω στο χείλος σου

το σώμα σου στη φωσφορίζουσα χλόη του πρωινού

το δωμάτιο πλημμυρισμένο από έναν φλοιό φωτός

κι η δίνη στις πτυχώσεις, λαμπερό πράσινο πάνω στο ανοιχτόχρωμο ξύλο

πιες αυτό το χρυσό που δεν μπορεί να πεθάνει

29 Ιουλίου 2014

Η Maria Grazia Calandrone (Μιλάνο, 1964) ζει στη Ρώμη. Ποιήτρια, θεατρική συγγραφέας, εικαστικός, performer, παρουσιάστρια εκπομπών στους σταθμούς Rai Radio3 και Rai Letteratura, γράφει στις εφημερίδες *Corriere della Sera* και *il manifesto* και διατηρεί στήλη στο περιοδικό *Poesia*. Διεξάγει εργαστήρια ποίησης σε σχολεία, φυλακές, με ψυχικά ασθενείς, άτομα με Αλτσχάιμερ και μετανάστες, ενώ προσφέρει εθελοντική εργασία στο σχολείο ανάγνωσης για παιδιά "Piccoli Maestri". Το 2012 κέρδισε το βραβείο «Χαϊκού στην Ιταλία» του Ιαπωνικού Μορφωτικού Ινστιτούτου. Το 2017 εμφανίζεται στο ντοκιμαντέρ της Donatella Baglivo "Il futuro in una poesia" και στο project "Poems with a view" του Ισραηλινού σκηνοθέτη Omri Lior. Έχει λάβει διάφορα βραβεία για τις συλλογές της, οι οποίες περιλαμβάνονται σε ανθολογίες και περιοδικά πολλών χωρών. Ορισμένα από τα βιβλία της: *La scimmia randagia* (Crocetti 2003), *Come per mezzo di una briglia ardente* (Atelier 2005), *La macchina responsabile* (Crocetti 2007), *Sulla bocca di tutti* (Crocetti 2010), *Atto di vita nascente* (LietoColle 2010), *La vita chiara* (Transeuropa 2011), *Serie fossile* (Crocetti 2015), *Gli Scomparsi – storie da "Chi l'ha visto?"* (pordenonelegge 2016).